

Na temelju odredbi članka 15. stavak 1. točka 3. i članka 8. stavak 1. i 4. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (NN br. 140/05), te članka 480. Zakona o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08 i 74/09, dalje u tekstu: **ZTK**), u postupku izvanrednog neposrednog nadzora nad izdavateljem - društvom INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d., Zagreb, Avenija V. Holjevca 10, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na sjednici Uprave održanoj dana 29. srpnja 2011. godine donijela je

R J E Š E N J E

I. Izdavatelju – društvu INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d., Zagreb, Avenija V. Holjevca 10, OIB: 2775956062, nalaže se da u roku od 45 dana od dana zaprimanja ovog Rješenja izvrši sljedeće nadzorne mjere:

1. Izmijeni postojeće i/ili donese nove interne akte kojima se uređuje postupanje s povlaštenim informacijama, a kojima će se uskladiti s odredbama **ZTK** i **Pravilnika o objavi povlaštenih informacija koje se neposredno odnose na izdavatelja, te određivanju opravdanih interesa izdavatelja u svrhu neobjavljivanja** (NN 05/09, dalje u tekstu: **Pravilnik**), na sljedeći način:
 - a) u skladu s odredbama članka 459. **ZTK** i članka 2. i 3. **Pravilnika** definirati kriterije kojima će se Izdavatelj voditi prilikom procjene radi li se o povlaštenoj informaciji koja se neposredno odnosi na izdavatelja;
 - b) u skladu s odredbama članka 459. **ZTK** i članka 2. i 3. **Pravilnika** definirati jasne linije odgovornosti i zaduženja u svezi odlučivanja o tome radi li se o povlaštenoj informaciji koja se neposredno odnosi na Izdavatelja, pri čemu u konačnici odluku donosi uprava Izdavatelja;
 - c) u skladu s odredbama članka 459. **ZTK** i članka 2. i 3. **Pravilnika** propisati jasan i transparentan postupak kojim se osigurava obavješćavanje javnosti o povlaštenim informacijama bez odgode;
 - d) u skladu s odredbama članka 459. **ZTK** i članka 2., 3. i 5. **Pravilnika** definirati jasne linije odgovornosti i zaduženja u svezi obavješćavanja javnosti o povlaštenim informacijama bez odgode, a posebno propisati mjere koje omogućuju trenutno javno objavljivanje u slučaju da Izdavatelj nije bio u mogućnosti osigurati povjerljivost povlaštene informacije;
 - e) u skladu s odredbama članka 459. **ZTK** propisati postupak iz kojeg je vidljiv način na koji se osigurava potpunost, istinitost i sadržajna točnost informacije koja se objavljuje javnosti;
 - f) u skladu s odredbama članka 461. **ZTK** i članka 4. **Pravilnika** propisati jasan i transparentan postupak utvrđivanja opravdanih interesa za odgodu objavljivanja

- povlaštene informacije, dokumentiranje istog, te definirati jasne linije odgovornosti i zaduženja u svezi odgode objavljivanja povlaštene informacije, pri čemu u konačnici odluku donosi Uprava Izdavatelja;
- g) u skladu s odredbom članka 462. **ZTK i Pravilnika** propisati jasno i transparentno postupanje u slučaju otkrivanja povlaštenih informacija trećoj strani, a posebice način na koji se osigurava obveza povjerljivosti treće strane;
 - h) u skladu s odredbom članka 463. **ZTK** propisati način sastavljanja, praćenja i ažuriranja popisa upućenih osoba, s jasno utvrđenim zaduženjima i odgovornostima u svezi sastavljanja i ažuriranja istog, te propisati mjere kojim se osigurava da je svaka osoba na tom popisu upoznata s propisima koje se odnose na njezine dužnosti i da je svjesna sankcija koje proizlaze iz zlouporabe ili protupravnog širenja tih informacija;
2. Internim aktima kojima se uređuju prava i obveze osoba koje imaju pristup povlaštenim informacijama, u skladu s člankom 5. **Pravilnika**, u svrhu osiguranja povjerljivosti povlaštene informacije, propiše kako slijedi:
- a) s obzirom na veličinu i opseg poslovanja Izdavatelja, učinkovite mjere kojima se sprečava pristup povlaštenim informacijama osobama koje iste ne trebaju za obavljanje svojih funkcija unutar izdavatelja;
 - b) jasne i primjerene mjere koje će osigurati da svaka osoba koja ima pristup povlaštenoj informaciji ispunjava sve obveze propisane **ZTK-om**, te da je svjesna sankcija predviđenih u slučaju zlouporabe ili nedopuštenog širenja te informacije;
3. Ažurira popis upućenih osoba u skladu s odredbama članka 463. **ZTK** i članka 5. **Pravilnika**, na način da se, sukladno internom aktu iz točke 1. h) izreke ovog Rješenja, na isti uvrste sve osobe koje za Izdavatelja, ili za osobu koja djeluje u ime ili za račun Izdavatelja, rade na temelju ugovora o radu, ili na drugi način, a koje imaju pristup povlaštenim informacijama koje se neposredno ili posredno odnose na izdavatelja, bilo na redovitoj ili povremenoj osnovi;
4. Izvrši izmjene organizacijske strukture, te uspostavi sustave i kontrole unutar organizacijske strukture Izdavatelja, u skladu s internim aktima usklađenima sa **ZTK** i **Pravilnikom** na način kako je naloženo mjerama iz točke 1. i 2. izreke ovog Rješenja.
- II. Društvu - izdavatelju iz točke I. izreke ovog Rješenja nalaže se da Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga podnese izvještaj i dokaze o poduzetim mjerama iz točaka I.1. –I.4. u roku od 45 dana od dana zaprimanja ovog Rješenja.**
- III. Ovo Rješenje će se objaviti u Narodnim novinama.**

O b r a z l o ž e n j e

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Agencija) provela je postupak izvanrednog neposrednog nadzora nad izdavateljem **INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d.**, Zagreb, Avenija V. Holjevca 10 (dalje u tekstu: Izdavatelj ili INA d.d.), na temelju Obavijesti o nadzoru od

05. svibnja 2011. godine (KLASA: UP/I-041-02/11-01/3, URBROJ: 326-321-11-1, dalje u tekstu: Obavijest).

Predmet nadzora Agencije nad Izdavateljem bio je izvršavanje obveza iz Dijela Trećeg, Glave II **ZTK** te poštivanja zabrana i obveza iz članka 450. do 487. **ZTK**, u svezi s Izdavateljem i dionicama Izdavatelja.

Podneskom KLASA: UP/I-041-02/11-01/3, URBROJ: 383-321-11-6 od 13. svibnja 2011. godine, Izdavatelj je putem punomoćnika, odvjetnika Ivana Einwaltera iz odvjetničkog društva Mandarić i Einwalter iz Zagreba, Ibrišimovićeva 10, u postupku nadzora podnio Prigovor stranke na način provođenja postupka izvanrednog neposrednog nadzora nad društvom INA – INDUSTRIJA NAFTE d.d., uz zahtjev za ispravak postupanja u skladu s važećim propisima (dalje u tekstu: Podnesak od 13. svibnja).

U Podnesku od 13. svibnja Izdavatelj podnosi prigovor na citiranu Obavijest, i u bitnome navodi da su svrha i predmet nadzora nejasno određeni, da postupak nadzora koji provodi Agencija „*nema ograničenja i potencijalno obuhvaća cjelokupno poslovanje Subjekta nadzora*“, te da se time što je predmet i cilj nadzora preširok i neodređen, dovodi u pitanje zakonitost cijelog postupka. Osim toga, Izdavatelj u Podnesku od 13. svibnja navodi da Obavijest ne sadrži razloge zbog kojih je Uprava Agencije odlučila primijeniti iznimku od odredbe članka 545. **ZTK**, čime, prema mišljenju Izdavatelja, odstupa od načela transparentnosti kojim se sukladno Zakonu o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (NN 140/05, dalje u tekstu: Zakon o HANFA-i) Agencija vodi u osiguravanju svojih ciljeva.

Agencija smatra da je na gore naveden način u Obavijesti predmet nadzora jasno definiran, time što su definirani dijelovi **ZTK** koji se odnose na obveze izdavatelja vrijednosnih papira uvrštenih na uređeno tržište u Republici Hrvatskoj u svezi objavljivanja informacija o izdavateljima vrijednosnih papira (Dio Treći, Glava II **ZTK**) i poštivanja odredbi o zlouporabi tržišta (članci 450. do 487. **ZTK**), a koji se, kako je u Obavijesti navedeno, odnose na Izdavatelja i vrijednosne papire koje Izdavatelj izdaje, s obzirom da se navedene odredbe odnose na Izdavatelja kao društvo čije su dionice uvrštene na službeno tržište Zagrebačke burze d.d. (dalje u tekstu: ZSE).

Na temelju članka 480. stavak 1. **ZTK** Agencija je ovlaštena za nadzor nad poštivanjem obveza i zabrana iz članka 450. do 487. **ZTK**. Nadalje, člankom 15. Zakona o HANFA-i propisano je da je Agencija, između ostalog, ovlaštena obavljati nadzor nad poslovanjem izdavatelja vrijednosnih papira.

Poslovanje izdavatelja vrijednosnih papira Agencija je u postupku nadzora nadzirala isključivo sa svrhom utvrđivanja ispunjava li Izdavatelj i na koji način svoju zakonsku obvezu objavljivanja povlaštenih informacija koje se neposredno odnose na izdavatelja, kako je propisano člankom 459. – 462. **ZTK**.. Kako bi Agencija utvrdila ispunjava li izdavatelj navedene obveze objavljivanja povlaštenih informacija, potrebno je utvrditi u prvom redu koje su to činjenice i događaji koji se neposredno odnose na izdavatelja, a koji bi se, pod uvjetima propisanim **ZTK**, mogli smatrati povlaštenim informacijama koje je Izdavatelj dužan bez odgode objavljivati. Primjeri činjenica i događaja koji se pod određenim uvjetima mogu smatrati takvim informacijama, nabrojani su u članku 2. **Pravilnika** i obuhvaćaju, ali se ne ograničavaju na, velik broj aspekata poslovanja izdavatelja, od vođenja poslova, promjene vezane za upravljanje, reorganizaciju, kupnju značajne imovine, promjene u zaradi i slično.

Iz prirode navedene obveze Izdavatelja iz članka 459. **ZTK**, te odredbi članka 480. stavak 1. **ZTK** i članka 15. Zakona o HANFA-i jasno proizlazi zakonsko ovlaštenje Agencije za pokretanje postupka nadzora temeljem gore citirane Obavijesti, pa stoga Agencija smatra da navodi iz Podneska od 13. svibnja nisu osnovani, te da Obavijest u postupku nije bilo potrebno nadopunjavati.

Nastavno na navode iz Podneska od 13. svibnja o korištenju iznimke iz članka 545. stavak 2. **ZTK**, po kojoj se obavijest o neposrednom nadzoru subjektu nadzora može dostaviti i u roku različitom od roka od 8 dana propisanog stavkom 1. istog članka, Agencija smatra da je ta odluka diskrecijsko pravo Uprave Agencije, a donesena je radi zaštite interesa ulagatelja na tržištu kapitala u Republici Hrvatskoj, s obzirom na značaj Izdavatelja kao društva čije su dionice uvrštene na službeno tržište ZSE.

S obzirom na sve navedeno, Agencija smatra da navodi iz Podneska od 13. svibnja, a kojima Izdavatelj osporava predmet nadzora i zakonitost samog postupka, nisu osnovani.

O provedenom postupku nadzora sastavljen je, sukladno članku 548. **ZTK**, Zapisnik o obavljenom nadzoru od 7. srpnja 2011. godine, pod KLASOM: UP/I-041-02/11-01/3, URBROJ: 326-321/11-21 (dalje u tekstu: Zapisnik), koji je Izdavatelju uručen dana 12. srpnja 2011. godine.

Izdavatelju je kao stranci u postupku prije donošenja ovog Rješenja bilo omogućeno ostvariti i zaštititi svoja prava sukladno članku 52. Zakona o općem upravnom postupku (NN 47/09) na način da je, u skladu s člankom 548. stavak 2. **ZTK**, bio pozvan uložiti prigovor u roku od 8 dana od dana zaprimanja Zapisnika.

Zapisnik, kojim su konstatirane nepravilnosti utvrđene tijekom nadzora, dostavljen je Izdavatelju dana 12. srpnja 2011. godine, a dana 21. srpnja 2011. godine, Agencija je zaprimila Prigovor Izdavatelja na Zapisnik (dalje u tekstu: **Prigovor na zapisnik**).

Tijekom postupka je sukladno načelu saslušanja stranke ocijenjeno da prethodno izjašnjenje Izdavatelja dano u **Prigovoru na zapisnik** pridonosi potpunijem utvrđivanju pravog stanja stvari, te ostvarivanju i zaštiti njegovih prava i interesa, a da pritom nije ugrožen javni interes niti su ugrožena prava drugih osoba.

Stoga je Agencija u dokaznom postupku ocjenjivala i navode Izdavatelja iz **Prigovora na zapisnik** te utvrdila da isto svojim sadržajem u dijelu bitnom za odlučivanje o obvezama Izdavatelja kao stranke u ovom postupku u bitnome ne mijenja utvrđeno činjenično stanje opisano Zapisnikom. **Prigovor na zapisnik** čini sastavni dio Zapisnika o obavljenom nadzoru, na temelju kojeg su izrečene mjere kao u izreci ovog Rješenja.

Ad I.1.a)

Sukladno članku 459. **ZTK**, izdavatelj financijskog instrumenta obavezan je bez odgode obavještavati javnost o povlaštenim informacijama koje se neposredno odnose na tog izdavatelja, pri čemu je obavezan osigurati da je **informacija potpuna, istinita i sadržajno točna**.

Povlaštena informacija definirana je člankom 455. **ZTK** kao informacija koja nije bila javno dostupna i koja se posredno ili neposredno odnosi na jednog ili više izdavatelja financijskih instrumenata te koja bi, kada bi bila javno dostupna, vjerojatno imala značajan utjecaj na cijene tih financijskih instrumenata.

Pravilnik u članku 2. daje smjernice izdavateljima koje činjenice i događaje treba uzeti u obzir prilikom procjene radi li se u određenom slučaju o povlaštenoj informaciji o kojoj je izdavatelj, sukladno odredbama članka 459. **ZTK**, obavezan obavještavati javnost bez odgode.

Iz citiranih odredbi **ZTK** i **Pravilnika** jasno je vidljivo da je na Izdavatelju obveza da temeljem svih dostupnih podataka i specifičnih okolnosti svakog pojedinog slučaja donese odluku o tome radi li se u određenom slučaju o povlaštenoj informaciji o kojoj je, sukladno odredbama članka 459. **ZTK**, dužan bez odgode obavijestiti javnost.

Kako značaj određene informacije ovisi o nizu faktora (kao što su, na primjer, veličina izdavatelja, specifičnosti poslovanja izdavatelja, odnos tržišta prema izdavatelju i slično) primjereno je i nužno da izdavatelj, kako bi bio u mogućnosti ispunjavati svoju obvezu iz članka 459. **ZTK**, propíše kriterije kojima će se voditi prilikom procjene je li određena informacija koja se neposredno odnosi na Izdavatelja u dovoljnoj mjeri značajna da bi se mogla smatrati povlaštenom informacijom u smislu **ZTK**.

Kako bi se osigurala ispravna identifikacija takvih značajnih informacija, navedeni kriteriji moraju uključivati najmanje procjenu vjerojatnosti utjecaja informacije u svjetlu cjelokupnih aktivnosti izdavatelja, a koju bi razumni ulagatelj vjerojatno uzeo u obzir kao dio osnove za donošenje investicijske odluke. Takva vjerojatnost postoji, primjerice, kada se informacija odnosi na imovinu i zaduženja izdavatelja, poslovni rezultat ili očekivanje poslovnog rezultata, financijsko stanje, značajne novosti u poslovanju izdavatelja, te kada se odnose na informacije koje su već od ranije poznate javnosti.

Isto tako, prilikom procjene vjerojatnosti značajnog utjecaja na cijenu, izdavatelj treba uzeti u obzir je li informacija slična ili istovjetna informaciji koja je u prošlosti imala značajni utjecaj na cijenu financijskog instrumenta, ako postoje analize koje upućuju na to da takva vrsta informacije može utjecati na cijenu financijskog instrumenta, te ako je izdavatelj u prošlosti takvu vrstu informacije tretirao kao povlaštenu informaciju.

U postupku nadzora nad Izdavateljem utvrđeno je, a Zapisnikom konstatirano, da internim aktima Izdavatelja koji uređuju predmetnu materiju nisu propisani kriteriji kojima se Izdavatelj vodi prilikom procjene radi li se o povlaštenoj informaciji koja se neposredno odnosi na njega. Primjeri materijalnih činjenica odnosno povlaštenih informacija u internim aktima Izdavatelja općenitiji su i obuhvaćaju manje okolnosti nego oni navedeni u članku 2. **Pravilnika**, s tim da niti jedna od tih mogućih okolnosti i/ili događaja nisu vezani za specifičnosti poslovanja INA-e d.d. kao naftne kompanije. U **Prigovoru na zapisnik** Izdavatelj ispravno argumentira da nisu sve povjerljive informacije ujedno i povlaštene informacije, međutim, u postupku nadzora, na temelju pribavljenih dokaza, isprava i navoda iz **Prigovora na zapisnik** Agencija nije utvrdila koji bi skup okolnosti, odnosno koje bi činjenice i događaji za Izdavatelja imali značaj povlaštene informacije.

U **Prigovoru na zapisnik** Izdavatelj štoviše iznosi shvaćanje da je razumni ulagatelj o „stanju izdavatelja redovno informiran putem financijskih izvještaja“, te da se u većini slučajeva o točkama

dnevnog reda „... ne radi o informacijama koje bi imale značajan utjecaj na cijene financijskih instrumenata.“ Takav paušalni stav, bez unaprijed utvrđenih kriterija, dovodi Izdavatelja u opasnost neusklađenosti postupanja s povlaštenim informacijama u skladu s odredbama **ZTK**.

Naime, iako je istina, kako Izdavatelj navodi u **Prigovoru na zapisnik**, da definicija povlaštene informacije u internim aktima Izdavatelja supstancijalno odgovara definiciji iz **ZTK**, s obzirom na sve navedeno, Agencija smatra da samo preslikavanje definicije iz zakonskog teksta u interni akt Izdavatelja nije dovoljna i primjerena mjera koja osigurava sustavno, ispravno i pravovremeno utvrđivanje radi li se u svakom pojedinačnom slučaju o povlaštenoj informaciji koju je potrebno objaviti javnosti bez odgode. Nepostojanje tih kriterija, prema mišljenju Agencije, Izdavatelja izlaže značajnom riziku neusklađenosti sa **ZTK** i **Pravilnikom**. Naime, ako Izdavatelj nema kriterije o tome što za njega predstavljaju povlaštene informacije, osobe koje informacijama koje se neposredno odnose na izdavatelja raspolažu, temeljem članstva u upravnim, upravljačkim ili nadzornim tijelima izdavatelja, odnosno temeljem svojeg pristupa informaciji kroz obavljanje svojeg posla, profesije ili dužnosti bez kontrole i sankcije izdavatelja dolaze u priliku neovlašteno otkrivati, priopćavati ili na drugi način učiniti povlaštene informacije dostupnima trećim osobama, što opet za posljedicu ima, između ostalog, propust Izdavatelja da o tome bez odgode obavijesti javnost.

Prilikom odlučivanja o ovoj mjeri, Agencija je u obzir uzela veličinu i opseg i specifičnost poslovanja Izdavatelja, te okolnost da su dionice Izdavatelja uvrštene na službeno tržište ZSE, segment tržišta od kojeg se očekuju najviši standardi transparentnosti i komuniciranja s javnosti.

U obzir je uzeta i okolnost da je upravo Izdavatelj taj koji mora procijeniti značaj određene informacije u kontekstu obveze objave povlaštene informacije, kao što mora, na zahtjev Agencije, biti u stanju dokumentirati i obrazložiti zašto je donio pojedinu odluku o povlaštenosti ili nepovlaštenosti određene informacije.

U Izdavatelju se može uspostaviti zasebna funkcija, zadužiti osoba ili tijelo koje funkcionira kao savjetodavno tijelo uprave, stručna pomoć pri procjeni kvalitete informacije i njenom kvalificiranju, ali uprava je ta koja, po prirodi posla, raspolaže najširim krugom relevantnih informacija i najbolje je upoznata s detaljima poslovanja društva, te jedina može ocijeniti svaku informaciju zasebno i skup informacija u cjelini, te tako utvrditi je li određena informacija povlaštena informacija ili ne.

Na temelju svega navedenog, Agencija ocjenjuje da je nadzorna mjera iz točke I.1. a) izreke ovog Rješenja primjerena, te da doprinosi uspostavi zakonitog postupanja Izdavatelja.

Na temelju ovako utvrđenog činjeničnog stanja, te s obzirom na obveze iz odredbe članka 459. **ZTK**, izrečena je, na temelju odredbe članka 480. stavak 7. **ZTK**, nadzorna mjera kao u točki I.1. a) izreke ovog Rješenja.

Ad I.1.b) – e)

Temeljem kriterija navedenih u prethodnoj točki, a s obzirom na obvezu iz članka 459. **ZTK**, Agencija smatra da je, kako bi se osigurala zakonitost postupanja, primjereno i nužno da Izdavatelj ustroji i primjenjuje **postupak, sustav i kontrole** koje će osigurati postupanje u skladu s citiranim

odredbama **ZTK** i Pravilnika, te čija će se primjerenost i učinkovitost u postupku nadzora moći provjeriti.

Navedena mjera obuhvaća najmanje identifikaciju nositelja funkcija, odnosno osoba koje su na operativnoj razini odgovorne za identifikaciju informacija koje mogu biti povlaštene, jasno propisan i transparentan postupak koji će omogućiti donošenje odluke o odgovarajućoj (dakle, bez odgode) objavi povlaštene informacije, jasan i transparentan postupak kojim se osigurava obavještanje javnosti o povlaštenim informacijama bez odgode, kao i identifikaciju osoba/nositelja funkcija koje su odgovorne za svaki pojedini korak ka objavljivanju povlaštenih informacija koje se neposredno odnose na Izdavatelja.

Nadalje, izričita zakonska obveza Izdavatelja, odnosno same uprave Izdavatelja je da je dužna **osigurati** da je informacija koja se javnosti objavljuje potpuna, istinita i sadržajno točna. Navedeno se u Izdavatelju može osigurati jedino postupanjem po unaprijed propisanim potpunim, jasnim i transparentnim postupcima, raspodjelom dužnosti i odgovornosti te odgovarajućim sustavom kontrole postupanja svih osoba kojima su zaduženja dodijeljena od strane uprave, kao tijela koje je sukladno Zakonu o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08 i 137/09, dalje u tekstu: ZTD) odgovorno za postupanje Izdavatelja sukladno zakonskim propisima.

U postupku nadzora nad Izdavateljem utvrđeno je, a Zapisnikom konstatirano, da Izdavatelj, iako ima usvojen interni akt *Pravilnik o materijalnim činjenicama i povlaštenim informacijama koje se odnose na INA d.d. i vrijednosne papire INA d.d.* (dalje u tekstu: INA Pravilnik o povlaštenim informacijama) koji uređuje navedenu materiju, nema sustavno uređeno postupanje s informacijama koje bi same za sebe ili u vezi s drugim činjenicama i okolnostima mogle predstavljati povlaštenu informaciju u smislu **ZTK**. Naime, Agencija je u postupku nadzora utvrdila sljedeće:

Prema INA-inom Pravilniku o povlaštenim informacijama, pojmovi materijalne činjenice, povlaštene informacije, osobe koje imaju povlaštene informacije, te zabrana iznošenja i korištenja informacija, definirani su u mjeri u kojoj su isti bili definirani Zakonom o tržištu vrijednosnih papira (NN 84/02 i 138/06), koji je prestao važiti 01.01.2009. godine stupanjem na snagu **ZTK** koji zajedno sa podzakonskim aktima i Uputom o obliku i sadržaju objava povlaštenih informacija sukladno Zakonu o tržištu kapitala od 30. prosinca 2010. godine bitno drugačije uređuje predmetnu materiju.

Također, istim je internim aktom propisana i načelna zabrana da INA d.d. ne smije izvještavati javnost o materijalnim činjenicama u okviru promidžbenih aktivnosti, na način koji bi mogao biti obmanjujući za investitore, što je zabrana propisana člankom 459. stavak 2. **ZTK**. Tko u Izdavatelju o tome i na koji način vodi računa, te kakvo je postupanje Izdavatelja u slučaju postupanja protivno navedenoj odredbi, nije propisano internim aktom te nije vidljivo tko i na koji način kontrolira i provjerava pridržavaju li se osobe odgovorne za objavu informacija navedenih zabrana. Isto nije utvrđeno ni u razgovoru s ovlaštenim osobama Izdavatelja. Iako Izdavatelj navedeno osporava u svom **Prigovoru na zapisnik**, ne navodi druge činjenice i okolnosti koje dokazuju suprotno.

Nadalje, prema riječima Zoltána Áldotta, predsjednika uprave Izdavatelja, uprava uvijek donosi odluke kao kolektivno tijelo i u tom smislu ne postoji podjela zaduženja među članovima Uprave, pa tako niti u svezi postupanja s propisanim informacijama, s tim da kod objave osjetljivih

informacija investicijskoj javnosti, nadležni izvršni direktor zahtijeva i dobiva odobrenje za objavu od strane predsjednika Uprave, a ne Uprave kao kolektivnog tijela.

U postupku nadzora utvrđeno je da organizacijska jedinica zadužena za objavljivanje propisanih informacija - *Odnosi s investorima* podatke o informacijama koje je potrebno objaviti investicijskoj javnosti zaprimaju izravno od izvršnog direktora PF FInancija – telefonom, elektroničkom poštom ili osobno. Sve informacije koje zahtijevaju eventualnu provjeru s ostalim organizacijskim cjelinama prije javne objave, osoba zadužena za objavu samostalno provjerava – telefonom, elektroničkom poštom ili osobno, a razina organizacijske strukture s kojom se provjeravaju informacije ovisi o samoj vrsti informacije. Provjera informacija prije javne objave najčešće se obavlja s nadležnim izvršnim direktorom određene organizacijske cjeline, a dio informacija se uvijek provjerava i sa Sektorom kontrolinga.

Sukladno internom aktu *Lista ovlaštenja za donošenje odluka u INA, d.d.* (dalje u tekstu: INA LODO) informacije se prije javne objave također šalju na konzultacije i određenim zaposlenicima MOL Grupe (koju prema javno dostupnim podacima, čine MOL (Mađarska), Slovnaft (Vlčie hrdlo 1, Bratislava, Slovačka) i TVK (H-3581, Tiszaújváros, P.O.Box 20, Mađarska). Cijeli ovaj postupak nije propisan internim aktima Izdavatelja.

Iz primjera dostavljenog u postupku nadzora utvrđeno je da *Odnosi s investorima*, prije svake javne objave informacija, obvezno konzultiraju određene osobe u MOL Grupi o informaciji koju je potrebno objaviti, a kako je to određeno INA LODO-om. Ova obveza se odnosi čak i na redovite informacije, kao što je na primjer informacija o održanoj glavnoj skupštini ili informacija o promjenama u Nadzornom odboru.

Na upit ovlaštenih zaposlenika Agencije o internim aktima kojima se regulira postupanje s poslovnom tajnom i povlaštenom informacijom, ovlaštene osobe nisu sa sigurnošću mogle odgovoriti koji interni akti se primjenjuju na navedenu materiju.

Slijedom navedenog, utvrđeno je da se u slučaju povlaštenih informacija prije njihove objave uvijek traži konzultacija MOL Grupe, što također predstavlja povredu obveze objave povlaštene informacije **bez odgode**. Prema saznanjima ovlaštenih osoba Izdavatelja, nisu se dogodili slučajevi „curenja“ informacija, odnosno slučajevi objavljivanja određenih bitnih informacija o Izdavatelju od strane tiskanih i elektroničkih medija, a prije objave od strane Izdavatelja. Kada bi se dogodile takve situacije, Izdavatelj bi, kako navodi u postupku nadzora, uvijek reagirao priopćenjem za javnost, navođenjem potpune, istinite i sadržajno točne informacije. Navedeni postupak nije propisan internim aktima Izdavatelja.

Tako utvrđen način objave u suprotnosti je s odredbama INA Pravilnika o povlaštenim informacijama, koji u članku 6.14. predviđa drugačiji postupak, a osim toga predviđa i postojanje **Odbora za objavljivanje informacija**, koji izvršava zadatke propisane člankom 6.14., koji nije ustrojen. U **Prigovoru na zapisnik** Izdavatelj argumentira da su sva pitanja u svezi postupanja s povlaštenom informacijom regulirana INA Pravilnikom o povlaštenim informacijama, točnije, člankom 6.14., dok iz Zapisnika proizlazi da u Izdavatelju nije ustrojeno tijelo koje je, sukladno članku 6.15. istog Pravilnika odgovorno za izvršenje tih zadataka, što Izdavatelj u **Prigovoru na zapisnik** nije osporio.

Iz svega gore navedenog u postupku nadzora utvrđeno je da u Izdavatelju ne postoji primjeren, detaljno definiran i uspostavljen poslovni proces upravljanja povlaštenom informacijom, odnosno postupak kojim se zaposlenici Izdavatelja, s obzirom na specifičnost posla koji obavljaju, upućuju na određene kriterije koje trebaju uzeti u obzir prilikom procjene smatra li se informacija do koje su došli u okviru svoga redovnog i/ili izvan redovnog obavljanja poslom, povlaštenom informacijom.

Isto tako, ne postoji propisan jasan i transparentan postupak kojim se takva informacija prosljeđuje kroz sustav upravljanja Izdavateljem do krajnjeg odredišta – *Odnosa s investorima* koji su zaduženi za objavu propisanih informacija investicijskoj javnosti te postupak sastavljanja teksta i određivanja sadržaja obavijesti za objavu propisane informacije investicijskoj javnosti. Odgovornosti, zaduženja i postupak koji su INA Pravilnikom o povlaštenim informacijama propisani razlikuju se od postupka koji se primjenjuje, odnosno koji bi se, prema riječima odgovornih osoba, primjenjivao u praksi kada bi se određena situacija dogodila.

Isto tako, iz svega navedenog Agencija zaključuje da Izdavatelj nije propisao i usvojio mjere koje omogućuju **trenutno javno objavljivanje** u slučaju da Izdavatelj nije bio u mogućnosti osigurati povjerljivost relevantne povlaštene informacije. Interni akti ne propisuju taj postupak, a iz razgovora s odgovornim osobama je vidljivo da bi se odluka, nastupe li takve okolnosti, donijela ad hoc, što predstavlja značajan rizik za Izdavatelja, te je upravi, kao odgovornoj za postupanje Izdavatelja u skladu s odredbama **ZTK**, tako ustrojene poslovne procese nemoguće kontrolirati i nadzirati. Navedeno predstavlja veliki rizik neusklađenosti sa **ZTK** za Izdavatelja, koji u postupku nadzora nije uspio dokazati da je u mogućnosti osigurati trenutnu javnu objavu povlaštene informacije kada bi takva informacija zadovoljavala kriterije za javnu objavu iz članka 459. **ZTK**.

U postupku nadzora je također utvrđeno da ne postoji osoba koja u potpunosti kontrolira i upravlja navedenim procesima, te da od dana uvrštenja dionica INA-e d.d. na ZSE nije objavljena niti jedna informacija koja je od strane Izdavatelja kod njezine objave okarakterizirana kao povlaštena informacija. U **Prigovoru na zapisnik** Izdavatelj argumentira da to nije obveza propisana Zakonom, iako bi, kao Izdavatelj uvršten na službeno tržište ZSE, morao biti svjestan činjenice da je 30. prosinca 2010. godine Agencija donijela *Uputu o obliku i sadržaju objava povlaštenih informacija sukladno Zakonu o tržištu kapitala* kojom se daje pobliže tumačenje odredbi **ZTK** koje se odnose na objavu povlaštenih informacija, te koja služi uspostavljanju dobre regulatorne prakse koja služi istoj svrsi i cilju kao već citirane odredbe **ZTK**. Na to ga također obvezuje obveza postupanja pažnjom dobrog gospodarstvenika, kako je propisano ZTD-om.

Iz svega navedenog Agencija zaključuje da Izdavatelj, temeljem postojećih internih akata, nije učinio sve što je u njegovoj mogućnosti kako bi mogao ispunjavati svoje zakonske obveze objavljivanja povlaštenih informacija bez odgode, s obzirom da nema jasno definirane postupke, sustave i kontrole u svezi s objavom povlaštenih informacija. Nepostojanje navedenih procedura onemogućuje kontrolu Izdavatelja i sankcioniranje osoba koje povlaštenim informacijama raspolažu, temeljem članstva u upravnim, upravljačkim ili nadzornim tijelima izdavatelja, odnosno temeljem svojeg pristupa povlaštenoj informaciji kroz obavljanje svojeg posla, profesije ili dužnosti bez kontrole i sankcije, kada dođe do otkrivanja ili priopćavanja povlaštenih informacija trećim osobama koje nemaju ovlaštenje primiti te informacije.

Na temelju svega navedenog, Agencija ocjenjuje da su nadzorne mjere iz točke I.1. b) – e) izreke ovog Rješenja primjerene, te da doprinose uspostavi zakonitog postupanja Izdavatelja.

Na temelju ovako utvrđenog činjeničnog stanja, te s obzirom na obveze iz odredbe članka 459. **ZTK**, izrečene su, na temelju odredbe članka 480. stavak 7. **ZTK** nadzorne mjere kao u točki I.1. b) - e) izreke ovog Rješenja.

Ad I.1.f) i g)

Člankom 461. **ZTK** propisana je mogućnost izdavatelja da na vlastitu odgovornost, radi opravdanih interesa, **odgodi javno objavljivanje povlaštene informacije**, pod kumulativnim uvjetom da ta odgoda ne bi dovela javnost u zabludu i da izdavatelj može osigurati povjerljivost povlaštene informacije. Člankom 4. **Pravilnika** navodi se na koje se posebice okolnosti mogu odnositi opravdani interesi izdavatelja za odgodu javne objave povlaštenih informacija.

Nadalje, člankom 462. **ZTK** propisana je obveza izdavatelja, odnosno osobe koja djeluje u njegovo ime ili za njegov račun, da kada otkrije povlaštenu informaciju trećoj strani u redovitom obavljanju svojeg posla, profesije ili dužnosti, da tu informaciju u potpunosti i učinkovito objavi javnosti, i to istovremeno u slučaju namjernog otkrivanja i bez odgode u slučaju nenamjernog otkrivanja, *osim ako je osoba koja je primila informaciju vezana obvezom povjerljivosti, bez obzira temelji li se ta obveza na propisu, statutu il ugovoru.*

Odgoda javne objave povlaštene informacije radi opravdanih interesa izdavatelja **iznimka je** od obveze iz članka 459. **ZTK**, i može se koristiti samo u posebnim slučajevima, uz određene uvjete. Iz citirane odredbe proizlazi da je u postupku nadzora teret dokazivanja na izdavatelju, koji mora dokazati svoj opravdani interes za odgodu informacije, razloge zbog kojih smatra da odgoda objave takve informacije ne bi dovela javnost u zabludu, te da može osigurati povjerljivost povlaštene informacije.

U postupku nadzora utvrđeno je da Izdavatelj nema usvojen interni akt ili proceduru kojom je propisan postupak utvrđivanja opravdanih interesa i odgode objavljivanja povlaštene informacije. Ne postoji također dokumentiranje iste, te nisu definirane jasne linije odgovornosti i zaduženja u svezi odgode objavljivanja povlaštene informacije radi opravdanih interesa Izdavatelja.

Osim toga, u postupku nadzora utvrđeno je, a što proizlazi iz Zapisnika, da se informacije koje se odnose izravno na Izdavatelja, uključujući i prijedloge odluka koje se odnose na poslovanje i poslovne rezultate Izdavatelja i upravljanje društvom, na svim razinama Izdavatelja, te koje Izdavatelj i svojim vlastitim internim aktima tretira kao poslovnu tajnu, odnosno informacije s određenim stupnjem povjerljivosti, institucionalnim putem, u unaprijed propisanoj formi koja sadrži sve ključne elemente za donošenje odluke, kao i sam prijedlog odluke, šalje na odgovarajuću instancu u **MOL Grupi**. Navedeno je utvrđeno Zapisnikom, a isto ne osporava ni Izdavatelj u **Prigovoru na zapisnik**.

Na primjerima materijala koji se dostavljaju, a koje je Izdavatelj u postupku dostavio Agenciji, vidljivo je da je sadržaj informacija prosljeđenih **MOL Grupi** identičan sadržaju temeljem kojeg odluku donosi odgovarajuće tijelo INA-e d.d. Osim potpunog materijala koji je podloga za donošenje odluke, informacija uvijek sadrži sažetak, pozadinu/polazni okvir za donošenje odluke, ocjenu trenutne situacije i prijedlog odluke.

Na isti način, informacije se, temeljem internih akata i protokola, i na nižim razinama društva dostavljaju odgovarajućim osobama u **MOL Grupi**, koji konzultaciju pružaju s aspekta interesa **MOL Grupe**, što je propisano internim aktima Izdavatelja.

U postupku nadzora je, prema navedenom, nesumnjivo utvrđeno sustavno prosljeđivanje povjerljivih informacija izvan Izdavatelja (na različite razine u **MOL Grupi**), sukladno INA LODO-u.

Informacije koje se na ovaj način prosljeđuju sukladno INA LODO-u odnose se, između ostalog, i na činjenice i događaje, koje se po svojoj prirodi i članku 2. **Pravilnika**, mogu smatrati **povlaštenim informacijama**, kao što su vođenje poslovanja (odluku donosi uprava INA-e d.d. nakon konzultacija s Izvršnim odborom **MOL Grupe**), promjena revizora (konzultacija s Upravnim odborom MOL Grupe), izdavanje dužničkih vrijednosnih papira, kupnja ili otpuštanje udjela ili druge značajne imovine, nove linije proizvoda, inovativni proizvodi ili procesi, promjene u investicijskoj politici izdavatelja, dividenda i tako dalje.

Iako je i Izdavatelju nesporno da se povjerljive informacije prosljeđuju MOL Grupi, u **Prigovoru na zapisnik** navodi da je prema Prvoj izmjeni i dopuni Ugovora o međusobnim odnosima dioničara koji se odnosi na INA- Industriju nafte d.d. sklopljenim između Vlade Republike Hrvatske i MOL Hungarian Oil and Gas Plc. (dalje u tekstu: MOL) dana 30. siječnja 2009. godine (dalje u tekstu: Prva izmjena Dioničarskog ugovora), MOL strateški ulagatelj koji „*Ima značajniji utjecaj na poslovanje INA-e, odnosno kontrolu naročito nad financijama, najvažnijim dijelom njenog poslovanja*“, te „*preuzima odgovornost za poslovanje INA-e dopuštajući cjelovitu konsolidaciju INA-e u svoja financijska izvješća, te kontrolira dnevno poslovanje društva i tako preuzima aktivniju ulogu u razvoju INA-e.*“, citirajući, između ostalog i rješenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja od 09.06. 2009. godine o uvjetno dopuštenoj koncentraciji poduzetnika MOL Hungarian Oil and Gas Plc, Mađarska, H-1117 Budimpešta i Izdavatelja (Klasa: UP/I 030-02/2009-05 URBROJ: 580-02-09-7-76, dalje u tekstu: Rješenje AZTN).

Na temelju citiranog Rješenja AZTN-a i odredbi Prve izmjene dioničarskog ugovora od 30. siječnja 2009. godine, Izdavatelj u **Prigovoru na zapisnik** argumentira da Izdavatelj, odnosno zaposlenici/dužnosnici Izdavatelja šalju informacije na konzultacije ili informaciju u MOL Grupu u redovnom tijeku obavljanja svog posla, odnosno dužnosti u Izdavatelju, a radi ostvarenja ugovorenih interesa i ciljeva. Nadalje, Izdavatelj napominje da MOL ima kontrolu nad financijama Izdavatelja te da preuzima odgovornost za poslovanje INA-e dopuštajući cjelovitu konsolidaciju INA-inih financijskih izvješća u svoja, kao i da svojim tehničkim i organizacijskim znanjima doprinosi dnevnom poslovanju INA-e. Isto tako, Izdavatelj napominje da činjenje dostupnom takve informacije nije neovlašteno, odnosno zabranjeno pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Temeljem svega navedenog, u **Prigovoru na zapisnik** Izdavatelj iznosi stav da je u slučaju konzultacija, odnosno informacija od Izdavatelja, MOL kao osoba koja je primila informaciju vezana obvezom povjerljivosti koja se temelji na **Ugovoru o suradnji** između INA-e i MOL-a te pogrešno zaključuje da sukladno tome, a temeljem članka 462. **ZTK** Izdavatelj nije obavezan onaj dio informacija koji se čini dostupnim MOL-u za potrebe konzultacija, odnosno informacija, a koji se eventualno odnosi na povlaštene informacije, istovremeno objavljivati javnosti.

Ovakvo pravno shvaćanje Izdavatelja predstavlja pogrešno tumačenje odredbi **ZTK**, te ni na čemu utemeljen te samim time proizvoljan zaključak Izdavatelja da ugovorne odredbe (citiranih Prvih

izmjena Dioničarskog ugovora i Ugovora o suradnji) derogiraju **ZTK** i Pravilnik kao prisilne propise Republike Hrvatske.

Kako je već ranije navedeno, prema članku 462. **ZTK** postoji obveza objavljivanja informacija javnosti i onda kada se ona otkriva trećoj strani u redovitom obavljanju posla, profesije i dužnosti. Pritom postoji mogućnost da se takva objava odgodi, ali samo ako ispunjava uvjete propisane **ZTK**-om.

Naime, **odgoda javne objave** povlaštene informacije zbog opravdanih interesa iz članka 461. **ZTK** i selektivna objava, pod određenim uvjetima, određenim osobama (članak 462. **ZTK**), ni u kom slučaju ne oslobađaju izdavatelja obveze objave povlaštene informacije u skladu s člankom 459. **ZTK**. Svaka odgoda javne objave povlaštene informacije, pa i onda kada se prosljeđuje osobama koje su vezane obvezom povjerljivosti, mora ispunjavati uvjete iz članka 461. **ZTK**, odnosno, za to mora postojati opravdani interes izdavatelja, a odgoda objave ne smije javnost dovoditi u zabludu, te izdavatelj mora biti u mogućnosti osigurati povjerljivost te informacije.

Kako navodi Izdavatelj, odredbe o povjerljivosti **Ugovora o suradnji** se, prema citatu u **Prigovoru na zapisnik** ne primjenjuju na „*priopćavanje Povjerljivog podatka od strane Ugovorne strane svojim direktorima, zaposlenicima, djelatnicima i profesionalnim savjetnicima, ili onima svojih Povezanih društava, koji Povjerljivi podatak moraju znati u svrhu ovog Ugovora, pod uvjetom da navedene osobe podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne u odnosu na Povjerljive podatke koja je slična i koja nije manja od one utvrđene u članku 9.1.*“ U postupku nadzora Izdavatelj nije predočio dokaze kako se onda osigurava povjerljivost, dok iz odredbi **Ugovora o suradnji** nije jasno, a nije niti nigdje drugdje specificirano, koji su to podaci koje navedene osobe **moraju znati** u svrhu ispunjenja odredbi Ugovora o suradnji.

U postupku nadzora Izdavatelj nije smatrao spornim prosljeđivanje svih INA LODO-om predviđenih informacija MOL Grupi, odnosno osobama zaposlenima u MOL Grupi. Štoviše, utvrđeno je da su pojedini članovi izvršnih tijela MOL Grupe u nadziranom razdoblju ujedno i članovi uprave Izdavatelja, što predstavlja obnašanje dvostrukih funkcija, koji slučajevi nisu regulirani internim aktima Izdavatelja.

Djelatnicima Agencije nije uručena dokumentacija ili objašnjena niti jedna konkretna situacija u kojoj je Izdavatelj koristio mogućnost odgode objave povlaštene informacije radi opravdanih interesa Izdavatelja, radi toga jer je treća osoba koja je primila informaciju vezana obvezom povjerljivosti, što bi se jedino moglo smatrati zakonskim ovlaštenjem za otkrivanje ili priopćavanje povlaštenih informacija drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi.

Prema svemu utvrđenom u nadzoru proizlazi da Izdavatelj s povlaštenim informacijama postupa na jednak način kao s drugim povjerljivim podacima (sukladno odredbama Prve Izmjene Dioničarskog ugovora i Ugovora o suradnji), iako su **ZTK** i Pravilnik pravni propisi koji se kao *lex specialis* primjenjuju na postupanje s povlaštenom informacijom, što Izdavatelj, što je razvidno iz svega navedenog, nije uzeo u obzir prilikom propisivanja postupanja s povlaštenim informacijama. Iz svega utvrđenog Agencija je utvrdila da u Izdavatelju ne postoji mehanizam koji osobama koje povlaštenim informacijama raspolažu, temeljem članstva u upravnim, upravljačkim ili nadzornim tijelima izdavatelja, odnosno temeljem svojeg pristupa povlaštenoj informaciji kroz obavljanje svojeg posla, profesije ili dužnosti, onemogućava neovlašteno otkriti, priopćiti predati, ili na drugi način učiniti povlaštenu informaciju dostupnom drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi. Ovlaštenje za

prijenos podataka može, u slučaju postupanja s povlaštenom informacijom, proizlaziti isključivo iz odredbi članaka 459. do 463. ZTK i podzakonskih akata, što Izdavatelj nije uzeo u obzir kod propisivanja postupanja s povlaštenom informacijom.

Na temelju svega navedenog, Agencija ocjenjuje da je nadzorna mjera iz točke I.1. f) i g) izreke ovog Rješenja primjerena, te da doprinosi uspostavi zakonitog postupanja Izdavatelja.

Na temelju ovako utvrđenog činjeničnog stanja, te s obzirom na obveze iz odredbe članka 459. ZTK, izrečena je, na temelju odredbe članka 480. stavak 7. ZTK nadzorna mjera kao u točki I.1. f) i g) izreke ovog Rješenja.

Ad I.1.h)

Sukladno članku 463. ZTK, Izdavatelj ili osobe koje djeluju u njegovo ime ili za njegov račun, obvezni su sastaviti popis osoba koje za njih rade na temelju ugovora o radu ili na neki drugi način, i koje imaju pristup povlaštenim informacijama koje se neposredno ili posredno odnose na Izdavatelja, bilo na redovitoj ili povremenoj osnovi (popis upućenih osoba).

Navedeni popis mora obuhvaćati najmanje: ime i prezime, datum rođenja, adresu prebivališta odnosno boravišta, ako je to primjenjivo, razlog zbog kojeg se ta osoba nalazi na popisu te datum kada je popis upućenih osoba sastavljen, odnosno ažuriran.

Popis upućenih osoba mora se odmah ažurirati kada dođe do promjene razloga zbog kojeg je neka osoba na popisu, kada na popis treba dodati novu osobu, ako i kada neka osoba koja je već na popisu više nema pristup povlaštenim informacijama.

Osobe koje moraju izraditi popis upućenih osoba obvezne su poduzeti **potrebne mjere** kako bi se jamčilo da je svaka osoba na tom popisu upoznata s propisima koje se odnose na njezine dužnosti i da je svjesna sankcija koje proizlaze iz zlouporabe ili protupravnog širenja tih informacija.

U postupku nadzora je utvrđeno, a Zapisnikom konstatirano da ne postoji jasno definiran postupak kojim se propisuje na koji način *Odnosi s investitorima* i od koga (organizacijska cjelina i/ili osoba) zaprimaju informacije o osobama koje treba staviti na popis upućenih osoba, kao što ne postoji poslovni proces koji obvezuje članove uprave i/ili izvršne direktore i/ili neku drugu organizacijsku jedinicu Izdavatelja da bez odgode obavijeste *Odnose s investitorima* o svakoj promjeni u svezi popisa upućenih osoba. Također je utvrđeno da ne postoji jasno definiran interni postupak kojim bi se jamčilo da je svaka osoba na popisu upućenih osoba upoznata s propisima koje se odnose na njezine dužnosti i da je svjesna sankcija koje proizlaze iz zlouporabe ili protupravnog širenja tih informacija.

Za slučajeve kada je na popis upućenih osoba potrebno staviti osobe koje za Izdavatelja rade na neki drugi način osim temeljem ugovora o radu, a koje imaju pristup povlaštenim informacijama koje se neposredno ili posredno odnose na Izdavatelja, bilo na redovitoj ili povremenoj osnovi, također je utvrđeno da ne postoji odgovarajući poslovni proces kojim se reguliraju navedeni slučajevi, odnosno na temelju kojeg se određuje koja osoba i u kojem trenutku se zbog svog povremenog i/ili privremenog pristupa povlaštenoj informaciji treba staviti na popis upućenih osoba. Isto tako, kao razlog stavljanja određene osobe na popis upućenih osoba naveden je ZTK, što je preširok i preopćenit razlog za stavljanje na taj popis, pa se iz Popisa ne može utvrditi sa

sigurnošću zbog čega je određena osoba na popisu i ima li pristup povlaštenim informacijama na redovitoj i/ili povremenoj osnovi.

U **Prigovoru na zapisnik** Izdavatelj ističe da je navedena materija uređena člancima 6.12. i 6.17. INA-inog Pravilnika o povlaštenim informacijama, koje propisuju općenitu obvezu ..“*osobama koje se nalaze na popisu upućenih osoba Izdavatelju prijaviti druge osobe koje saznaju za povlaštenu informaciju, u slučaju osnovanog zaključka da su iste saznale za povlaštenu informaciju znajući ili trebajući znati da se radi o povlaštenoj informaciji*“, te „*da su sve osobe s Popisa osoba, a zaposlenici su INA d.d.d dužni poduzeti sve potrebne aktivnosti kako bi zaposlenicima kojima su nadređeni, svim sebi povezanim osobama, i ostalim osobama prema vlastitoj procjeni o njihovom pristupu ili raspolaganju povlaštenim informacijama stavili do znanja njihove obveze i odgovornosti koje proizlaze iz pristupa i raspolaganja povlaštenim informacijama o INA d.d.*“

U postupku nadzora nije utvrđeno da je bilo zabilježenih slučajeva da su, sukladno INA-inom Pravilniku o povlaštenim informacijama, na popis upućenih osoba, a temeljem prijave određene osobe, dodane i druge osobe koje saznaju za povlaštenu informaciju, a znaju i/ili bi trebale znati da se radi o povlaštenoj informaciji. Isto tako, tekstom INA Pravilnika o povlaštenim informacijama nije specificirano koje su to sve potrebne aktivnosti koje bi osobe s popisa upućenih osoba trebale poduzeti kako bi „... stavili do znanje njihove obveze i odgovornosti“.

Temeljem navedenog, Agencija ocjenjuje da potrebne mjere, odnosno poslovni proces kojim se regulira sastavljanje, praćenje i ažuriranje popisa upućenih osoba nisu ustrojene, jer ovako široko i načelno normiranje internim aktom za posljedicu ima nemogućnost kontrole poslovnog procesa od strane uprave, a samim time i od strane Agencije. Ne postoje dokazi o tome je li uopće i kako je uprava procjenjivala jesu li mjere propisane člancima 6.12. i 6.17. dostatne za ispunjavanje zakonskih obveza, te funkcioniraju li one u praksi.

Na temelju svega navedenog, Agencija ocjenjuje da je nadzorna mjera iz točke I.1. h) izreke ovog Rješenja primjerena, te da doprinosi uspostavi zakonitog postupanja Izdavatelja.

Na temelju ovako utvrđenog činjeničnog stanja, te s obzirom na obveze iz odredbe članka 459. ZTK, izrečena je, na temelju odredbe članka 480. stavak 7. ZTK nadzorna mjera kao u točki I.1. h) izreke ovog Rješenja.

Ad I.2)

Sukladno članku 5. **Pravilnika**, izdavatelj je obavezan, radi osiguravanja povjerljivosti povlaštene informacije, kontrolirati pristup toj informaciji, te posebno:

- a) poduzeti **učinkovite mjere** kako bi spriječio pristup tim informacijama osobama koje iste ne trebaju za obavljanje svojih funkcija unutar izdavatelja
- b) uvesti **potrebne mjere** kako bi osigurao da svaka osoba koja ima pristup povlaštenim informacijama ispunjava sve propisane obveze i da je svjesna sankcija predviđenih u slučaju zlouporabe ili nedopuštenog širenja te informacije i
- c) uvesti **mjere koje omogućavaju trenutno javno objavljivanje** u slučaju da izdavatelj nije bio u mogućnosti osigurati povjerljivost relevantne povlaštene informacije.

U postupku nadzora utvrđeno je da se predmetna materija uređuje odredbama INA Pravilnika o povlaštenim informacijama te *Pravilnikom o informacijskoj sigurnosti i zaštiti tajnosti podataka u INA, d.d.* (dalje u tekstu: *Pravilnik o zaštiti tajnosti podataka*) koji uređuje interno postupanje Izdavatelja u svezi informacijske sigurnosti i zaštite tajnosti podataka u skladu s relevantnim propisima, uključujući i Zakon o tržištu vrijednosnih papira (NN 84/02 i 138/06), koji je prestao važiti 01. siječnja 2009. godine, danom stupanja na snagu **ZTK**.

Postupanje s povlaštenom informacijom u svezi zaštite tajnosti podataka nije posebno (detaljnije) propisano već se sukladno *Pravilniku o zaštiti tajnosti podataka* na povlaštenu informaciju primjenjuju sve odredbe kojima se propisuje postupanje s **poslovnom tajnom** i u tom smislu nema nikakve razlike u svezi povlaštene informacije u odnosu na ostale podatke koji se smatraju poslovnom tajnom.

Pravilnikom o zaštiti tajnosti podataka niti nekim drugim internim aktom Izdavatelja nije propisano kako se osigurava povjerljivost informacija u slučajevima da se informacije povjerljive naravi, neovisno o stupnju povjerljivosti, slučajno ili namjerno razotkrije osobama unutar ili izvan Izdavatelja.

U postupku neposrednog nadzora ovlašteni zaposlenici Agencije su također utvrdili da Izdavatelj ne vodi evidencije povlaštenih informacija na propisanom obrascu niti evidencije njihove distribucije, što je izravno protivno odredbama internog *Pravilnika o zaštiti tajnosti podataka*. Iz navedenog je nemoguće nedvojbeno utvrditi tijek kretanja i postupanja s povlaštenom informacijom od trenutka njezinog nastanka do trenutka njezine objave investicijskoj javnosti.

U **Prigovoru na zapisnik** Izdavatelj konstatira da spomenuta obveza vođenja evidencija povlaštenih informacija nije obveza propisana **ZTK**-om ili drugim pozitivnim propisom, jer se obveza iz **ZTK** odnosi na usklađenje poslovanja s pozitivnim propisima, a ne poštivanje internih akata. Nadalje, u **Prigovoru na zapisnik** se navodi da „...glede brojnih navoda Agencije da *Interni akti Izdavatelja nisu ažurirani* Subjekt nadzora ponovno ističe da je obveza izdavatelja propisana člankom 583. **ZTK** uskladiti svoje poslovanje s odredbama Zakona, a ne nužno ažurirati interne akte.“ što je u kontradikciji s gore citiranim tvrdnjama da Izdavatelj svoje zakonske obveze usvajanja mjera za osiguravanje povjerljivosti povlaštenih informacija ispunjava propisivanjem obveza određenim osobama internim aktima.

Usklađenost poslovanja s odredbama **ZTK** u postupku nadzora Izdavatelj je dužan dokazati Agenciji, pogotovo s obzirom na činjenicu da **ZTK** u velikom dijelu propisanih obveza ostavlja Izdavatelju da sam procijeni i odluči koje su to mjere potrebne i primjerene, s obzirom na veličinu, organizaciju i specifičnosti poslovanja Izdavatelja, a koje će osigurati da Izdavatelj postupi sukladno **ZTK** i podzakonskim aktima. Na Agenciji je potom da procijeni učinkovitost i primjerenost usvojenih mjera. Ukoliko mjere nisu propisane internim aktima (ili su propisane, ali nisu dostatne, ili se ne primjenjuju), a ne postoje dokumentirani slučajevi postupanja u određenim situacijama iz kojih Izdavatelj može dokazati da postupi u skladu sa **ZTK** i podzakonskim aktima, Agencija ne može sa sigurnošću utvrditi je li Izdavatelj uskladio svoje poslovanje s odredbama **ZTK**.

Iz svega navedenog, Agencija je utvrdila da internim aktima izdavatelja nisu propisane mjere kojima se sprečava pristup povlaštenim informacijama osobama koje iste ne trebaju za obavljanje

svojih funkcija, pa Agencija nije, kao uostalom ni Uprava Izdavatelja u redovnom poslovanju, u mogućnosti procijeniti učinkovitost navedenih mjera.

Isto tako, kako je već naprijed navedeno, u internim aktima Izdavatelja postoje načelne zabrane i obveze osoba koje raspolažu povlaštenim informacijama (članak 6.12., 6.13., 6.16., 6.17. i 6.18. INA Pravilnika o povlaštenim informacijama), međutim, nisu propisane, niti je u postupku dokazano da postoje, **kontrolne mjere** kojima Izdavatelj ili osoba koju on na to ovlasti provjerava i kontrolira pridržavaju li se te osobe navedenih obveza i zabrana, a posebno nisu, u skladu sa **ZTK i Pravilnikom** propisani uvjeti pod kojima je osobama koje povlaštenom informacijom raspolažu, temeljem svojeg članstva u upravnim, upravljačkim ili nadzornim tijelima Izdavatelja, odnosno svojeg pristupa informaciji kroz obavljanje posla, profesije ili dužnosti, dozvoljeno otkrivanje povlaštene informacije drugim fizičkim ili pravnim osobama.

Na temelju svega navedenog, Agencija ocjenjuje da je nadzorna mjera iz točke I.2. izreke ovog Rješenja primjerena, te da doprinosi uspostavi zakonitog postupanja izdavatelja.

Na temelju ovako utvrđenog činjeničnog stanja, te s obzirom na obveze iz odredbe članka 459. **ZTK**, izrečena je, na temelju odredbe članka 480. stavak 7. **ZTK** nadzorna mjera kao u točki I.2. izreke ovog Rješenja.

Ad.I.3.)

Sukladno članku 463. **ZTK**, Izdavatelj ili osobe koje djeluju u njegovo ime ili za njegov račun, obvezni su sastaviti popis osoba koje za njih rade na temelju ugovora o radu ili na neki drugi način, i koje imaju pristup povlaštenim informacijama koje se neposredno ili posredno odnose na Izdavatelja, bilo na redovitoj ili povremenoj osnovi (popis upućenih osoba)

U postupku nadzora utvrđeno je da je za svaku osobu na popisu upućenih osoba kao razlog stavljanja osobe na popis naveden **ZTK**, a pod funkcijom osobe navedena je organizacijska cjelina u kojoj je osoba s popisa upućenih osoba zaposlena. Na dostavljenim popisima upućenih osoba navedeni su svi članovi Nadzornog odbora, Uprave i izvršni direktori Izdavatelja te s njima usko povezane osobe, član Odbora za reviziju, određeni zaposlenici Ureda tajnika Izdavatelja te zaposlenici PF Financija iz Sektora računovodstva i poreza, Sektora riznice i Sektora kontrolinga.

U postupku nadzora je nadalje utvrđeno da se na popisu upućenih osoba ne nalaze osobe – zaposlenici MOL Grupe, kojima se informacije sukladno internim aktima Izdavatelja, dostavljaju na konzultacije, a nije ni jasno temeljem kojeg ovlaštenja koje proizlazi iz odredbi **ZTK** te osobe imaju pravo pristupa povlaštenim informacijama. Isto tako, Zapisnikom je konstatirano da se određene osobe – zaposlenici Izdavatelja također ne nalaze na popisu upućenih osoba, kao ni druge osobe koje za Izdavatelja rade na neki drugi način, osim temeljem ugovora o radu. Neuvrštavanje svih osoba sukladno članku 463. **ZTK** na popis upućenih osoba onemogućuje kontrolu Izdavatelja i sankcioniranje osoba koje povlaštenim informacijama raspolažu, kada dođe do otkrivanja ili priopćavanja povlaštenih informacija trećim osobama koje nemaju ovlaštenje primiti te informacije.

U **Prigovoru na zapisnik** Izdavatelj argumentira da se osobe zaposlene u MOL Grupi, a kojima se informacije proslijeđuju, niti ne moraju biti na popisu upućenih osoba, s obzirom da ne rade za Izdavatelja, iako INA Pravilnikom o povlaštenim informacijama u članku 6.12. propisuje da su sve

osobe koje raspolažu povlaštenim informacijama dužne Izdavatelju prijaviti i druge osobe koje saznaju za povlaštenu informaciju, ako znaju, ili bi trebale znati da se radi o povlaštenoj informaciji, koje potom Izdavatelj stavlja na popis osoba koje raspolažu povlaštenim informacijama, što u **Prigovoru na zapisnik** navodi kao mjeru ustrojenu u svrhu postupanja s povlaštenim informacijama.

Isto tako, u **Prigovoru na zapisnik** Izdavatelj navodi da na popis upućenih osoba nije dužan staviti odvjetnike i ostale savjetnike koji su vezani obvezom čuvanja povjerljivih informacija koje saznaju od svojih klijenata u pružanju odvjetničkih i drugih savjetničkih usluga propisanih zakonima primjenjivim na njihovu profesiju.

Iz teksta odredbe članka 463. jasno je vidljivo da se na popisu upućenih osoba trebaju nalaziti i osobe koje djeluju u ime i/ili za račun izdavatelja, što uključuje revizore, odvjetnike, računovodstvene tvrtke, porezne savjetnike, investicijske bankare, rejting agencije i slične profesije, ako iste imaju pristup povlaštenim informacijama (iako postoji obveza povjerljivosti).

Sukladno svemu navedenom, a s obzirom na izrečene nadzorne mjere iz točke 1. Rješenja, potrebno je, nakon što izdavatelj Interne akte uskladi na način kako mu je naloženo točkom 1. Izreke ovog Rješenja, s tim u skladu, i u skladu sa zahtjevima iz članka 463. **ZTK**, ažurirati popis upućenih osoba.

Na temelju svega navedenog, Agencija ocjenjuje da je nadzorna mjera iz točke I.3. izreke ovog Rješenja primjerena, te da doprinosi uspostavi zakonitog postupanja izdavatelja.

Na temelju ovako utvrđenog činjeničnog stanja, te s obzirom na obveze iz odredbe članka 463. **ZTK**, izrečena je, na temelju odredbe članka 480. stavak 7. **ZTK** nadzorna mjera kao u točki I.3. izreke ovog Rješenja.

Ad.I.4.)

S obzirom na nadzorne mjere izrečene u točkama I.1. do I.3. izreke ovog Rješenja, a koje obuhvaćaju ažuriranje i/ili izradu internih akata Izdavatelja i njihovo usklađivanje s odredbama **ZTK** u smislu uspostave postupaka, sustava i kontrola unutar izdavatelja, kako bi se ta svrha izricanja navedenih mjera postigla, Izdavatelj je, kao uredni i savjesni gospodarstvenik, kako bi omogućio primjenu navedenih akata u praksi, dužan izvršiti izmjene organizacijske strukture, te uspostaviti sustave i kontrole unutar organizacijske strukture Izdavatelja, u skladu s internim aktima iz točke 1. i 2. izreke ovog Rješenja, **ZTK**, podzakonskim aktima i dobrom praksom izdavatelja uvrštenih na uređeno tržište ZSE.

Na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, te s obzirom na mjere izrečene u točki I. 1.-3. izreke ovog Rješenja izrečena je, na temelju odredbe članka 480. stavak 7. **ZTK** nadzorna mjera kao u točki I.4. izreke ovog Rješenja.

Ad II.)

S obzirom na broj i značaj nadzornih mjera izrečenih u točki I. izreke Rješenja, Agencija sukladno članku 480. stavak 7. **ZTK** ocjenjuje da je u postupku nadzora primjereno naložiti Izdavatelju da u ostavljenom roku, koji je određen cijeneći vrstu, sadržaj i značaj nadzornih mjera te veličinu i

moćnosti Izdavatelja, o provedenim mjerama, u istom roku, o provedenim mjerama izvijesti Agenciju.

Zaključno, Agencija je nedvojbeno utvrdila da su mjere navedene u točkama 1. do 4. izreke Rješenja razmjerne legitimnom cilju koji se Rješenjem nastojao postići, a to je u ovom slučaju prvenstveno osiguravanje da Izdavatelj, kao uredni i savjesni gospodarstvenik i izdavatelj čije su dionice uvrštene u službeno tržište ZSE u potpunosti usvoji postupke, sustav i kontrole koje će osigurati njegovo postupanje sukladno relevantnim propisima, što je od značajnog interesa za cjelokupnu investicijsku javnost i tržište kapitala u cijelosti, čija je zaštita primarna funkcija Agencije.

Sukladno odredbi članka 8. stavak 3. Zakona o HANFA-i, ovo Rješenje će se objaviti u Narodnim novinama.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

PREDSJEDNIK UPRAVE

Ante Samodol

KLASA: UP/I-041-02/11-01/3

URBROJ: 326-321-11-24

Zagreb, 29. srpnja 2011.